

Asia: VN/22264/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 56 a §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Vanhusasiavaltuutettu arvioi lausuttavana olevaa luonnosta ikääntyneiden aseman ja oikeuksien näkökulmasta, joka on vanhusasiavaltuutetun lakisääteinen tehtävä.

Sosiaali- ja terveysministeriö (VN/22264/2023) on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 56a §:n muuttamisesta. Lakiehdotus tarkoittaisi käytännössä eräiden pitkäaikaissairauksien ja muiden sairauksien välttämättömän hoidon ja lääketieteellisesti välttämättömien apuvälineiden rajaamista paperittomille henkilöille järjestettävän hoidon ulkopuolelle. Tällaisia henkilöitä on Suomessa vähän eikä palvelujen tarjoaminen heille nykyisen lainsäädännön mukaisesti ole kustannuskysymys Suomelle. Nyt esitetyt rajaukset eivät sen vuoksi tuo helpotusta sosiaali- ja terveydenhuollon saatavuuden ongelmiin, jotka vaivaavat koko maata.

Kuten lausuttavan olevassa luonnoksessa todetaan, nyt esitetty muutos lainsäädäntöön tulisi heikentämään paperittomien henkilöiden terveyttä ja hyvinvointia ja siten todennäköisesti lisäämään jonkin verran heidän kiireellisen hoidon tarvettaan. Voimassa oleva lainsäädäntö on säädetty viime hallituskauden aikana eikä vielä ole kertynyt riittävästi seurantatietoa lainsäädännön vaikutuksista paperittomien henkilöiden terveyteen tai sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen käyttöön.

Vanhusasiavaltuutettu pitää kannatettavana sitä, että edelleen kiireetöntä hoitoa voisivat saada alaikäiset, raskaana olevat, infektiosairauksia sairastavat sekä vakavasti ja pitkäaikaisesti sairaat tai vammaiset henkilöt sekä muutoin erityisen haavoittuvassa asemassa olevat. Vanhusasiavaltuutettu kuitenkin toteaa, että esitetty muutos lainsäädäntöön voisi heikentää joidenkin iäkkäiden laittomasti

maassa olevien mahdollisuuksia saada tarvitsemaansa hoitoa. Kysymys on pienestä joukosta, jonka tilanne voi heikentyä erittäin paljon.

Topo Päivi

Vanhusasiavaltuutettu - Vanhusasiavaltuutettu